

ความผิดพลาดโทษ

๑. ลักษณะสำคัญของความผิดพลาดโทษ
๒. หลักความผิดเด็ดขาดของความผิดพลาดโทษ
๓. ภาพรวมความผิดพลาดโทษ
๔. ตัวอย่างความผิดพลาดโทษที่สำคัญ

ลักษณะสำคัญของความผิดลหุโทษ

๑. ความผิดใดเป็นความผิดลหุโทษหรือไม่ กฎหมาย
ถือเอากำหนดโทษของความผิดเป็นเกณฑ์

โดยมาตรา ๑๐๒ วางหลักไว้ว่า

ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ปรับใช้ทั้งใน ป.อาญาและ พ.ร.บ.อื่น

ลักษณะสำคัญของความผิดหลู่โทษ

๒. การกระทำความผิดหลู่โทษตามประมวลกฎหมาย

อาญา แม้ไม่เจตนาก็เป็นความผิด เนื่องจาก

กฎหมายอาญามาตรา ๑๐๔ วางหลักไว้ว่า

ความผิดหลู่โทษตามประมวลกฎหมายนี้ แม้
กระทำไปโดยไม่มีเจตนาก็เป็นความผิด เว้นแต่ตาม
บทบัญญัติความผิดนั้นจะมีความบัญญัติให้เห็นเป็น
อย่างอื่น

ลักษณะสำคัญของความผิดลหุโทษ

๓. การพยายามกระทำความผิดลหุโทษ ผู้กระทำไม่
ต้องรับโทษ ตามที่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
๑๐๖ วางหลักไว้ว่า

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดลหุโทษ ผู้
นั้นไม่ต้องรับโทษ

ลักษณะสำคัญของความผิดลหุโทษ

๔. การสนับสนุนการกระทำความผิดลหุโทษ ผู้กระทำไม่
ต้องรับโทษ ตามที่ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๐๖ วางหลักไว้ว่า

ผู้สนับสนุนในความผิดลหุโทษ ไม่ต้องรับโทษ

ลักษณะสำคัญของความผิดลหุโทษ

๕. ในการดำเนินคดีลหุโทษ เจ้าพนักงานจะควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ได้เท่าที่จะถามค่าให้การและที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและอยู่ที่ไหนเท่านั้น (ป.วิอาญา ม.๘๗)
๖. พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับหรือว่ากล่าวตักเตือนให้คดียุติลงโดยไม่ต้องไปศาล (ป.วิอาญา ม.๓๘)

หลักความรับผิดชอบเด็ดขาดของความผิดพลาดโทษ

- หลักความรับผิดชอบเด็ดขาด หมายถึง หลักความรับผิดชอบทาง
อาญาที่กำหนดให้บุคคลที่กระทำการละเมิดต่อกฎหมาย
ต้องรับผิดชอบต่อผลอันเกิดจากการกระทำนั้น ทั้ง ๆ ที่
ผู้กระทำมิได้เจตนา หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นความรับผิดชอบที่
เกิดขึ้นโดยผู้กระทำไม่รู้สึกว่าตนน่าตำหนิเลย
- หลักการนี้พัฒนามาจากหลักความรับผิดชอบเพื่อละเมิดในทางแพ่ง
อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะ

ตัวอย่างหลักความรับผิดชอบเด็ดขาด

พ.ร.บ.ส่งเสริมฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ ม. ๙๖

“แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่น หรือของรัฐเสียหาย ด้วยประการใด ๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม...”

ภาพรวมความผิดหลุโทษ

ความผิดหลุโทษ มาตรา ๓๖๗ – ๓๙๘ แบ่งเป็น ๔
ลักษณะ คือ

๑. ความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงาน

๒. ความผิดเกี่ยวกับสาธารณะ

๓. ความผิดเกี่ยวกับร่างกาย จิตใจ ชื่อเสียงและทรัพย์สิน

๔. ความผิดเกี่ยวกับศีลธรรมอันดี

ตัวอย่างความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงาน

ม. ๓๖๗

องค์ประกอบภายนอก

- ๑) เมื่อเจ้าพนักงานถามชื่อ หรือที่อยู่ เพื่อปฏิบัติตาม
กฎหมาย
 - ๒) ไม่ยอมบอกหรือแกล้งบอกชื่อที่อยู่อันเป็นเท็จ
- องค์ประกอบภายใน เจตนาธรรมดา

กรณีศึกษา

- เสรีและโสพิส ไปเที่ยวดื่มกินกันที่ร้านเหล้าแห่งหนึ่ง ระหว่างดื่มกินอยู่นั้น มีตำรวจเข้ามาตรวจร้านและถามชื่อ เสรีและโสพิส เสรีบอกชื่อตัวเองไป พร้อมกับแก้งบอกชื่อของโสพิสไปว่าชื่อ จรัส เช่นนี้เสรีและโสพิสมีความผิดอาญาหรือไม่อย่างไร

ตัวอย่างความผิดเกี่ยวกับสาธารณะ

- มาตรา ๓๗๑ ส่วนแรก
- **องค์ประกอบภายนอก**
- ๑) พาอาวุธไป
- ๒) ในเมืองหมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ
- ๓) โดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุสมควร
- **องค์ประกอบภายใน**
- เจตนาข่มขู่

กรณีศึกษา

- ลุงสำราญ ออกจากบ้านตอนห้าโมงเย็นเพื่อไปหาปลาบริเวณทุ่งนาท้ายบ้าน โดยขี่จักรยานผ่านกลางหมู่บ้าน ลุงสำราญได้พกหน้าไม้ มีดและฉมวก ไปด้วย
- เสถียร นักเรียนกฎหมาย ที่เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ ร้องบอกลุงสำราญ ว่าลุงพกอาวุธผ่านหมู่บ้านแบบนี้ผิดกฎหมายนะ ลุงสำราญไม่เชื่อ เพราะเห็นว่าทำมาตั้งแต่เกิด
- เสถียรจึงไปแจ้งความเช่นนี้ลุงสำราญมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตัวอย่างความผิดเกี่ยวกับร่างกาย

มาตรา ๓๙๑

องค์ประกอบภายนอก

- ๑) ใช้กำลังทำร้ายร่างกายผู้อื่น
- ๒) ไม่ถึงกับเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา

กรณีศึกษา

- รัศมี โกรธ จันทรฉายที่แย่งแฟนตน จึงขอให้ แจ่มจรัส ช่วยล่อจันทรฉายออกมาจากบ้านให้เพื่อตนจะได้ตบล้างแค้นสักครั้งหนึ่ง แจ่มจรัสทราบและเห็นใจรัศมี จึงล่อจันทรฉายออกมาให้ แต่เนื่องจากรัศมีรูปร่างตัวมเตี้ยม ขณะที่ตบจันทรฉาย จันทรฉายจึงหลบทันและวิ่งหนีไปแจ้งความ เช่นนี้รัศมีกับแจ่มจรัส มีความผิดอาญาหรือไม่ฐานใด

ตัวอย่างความผิดเกี่ยวกับศีลธรรม

- มาตรา ๓๘๘

องค์ประกอบภายนอก

- ๑) กระทำการอันควรขายหน้า
- ๒) โดยเปลือยหรือเปิดเผยร่างกาย หรือกระทำการลามกอย่างอื่น
- ๓) ต่อหน้าธารกำนัล

องค์ประกอบภายใน

เจตนาธรรมดา

กรณีศึกษา

- คุณระเบียบรัตน์ สาวเจียงใหม่แท้ ๆ เป็นผู้ซึ่งชื่นชมและยกย่องวัฒนธรรมไทย และอยากเห็นทุกคนเคารพและยกย่องวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะการแต่งกายที่เหมาะสม
- ในฤดูร้อนวันหนึ่งเธอเห็นหนุ่มสาวตะวันตกปั่นจักรยานเป็นกลุ่ม ๕ คน และทั้ง ๕ คนนั้น ไม่มีใครใส่เสื้อเลยแม้แต่คนเดียว เธอเห็นว่านี่เป็นแผ่นดินไทย ฝรั่งเศสต้องเคารพกฎหมายไทยจึงไปแจ้งความ เช่นนี้ชาวต่างชาติทั้ง ๕ คน จะมีความผิดทางอาญาหรือไม่อย่างไร